

Szegedi Ítéltábla

Bhar.I.117/2022/5.

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Szegeden, 2022. április 27. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt vádlott1 neve és társai ellen indult büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2021. szeptember 16. napján kihirdetett 3.Bf.1752/2019/13. számú ítéletének vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottra vonatkozó részét megváltoztatja akként, hogy

vádlott3 neve III. rendű és

vádlott4 neve IV. rendű vádlott

bűnösségét foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében [Btk. 165. § (1) bekezdés] megállapítja.

Ezért vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottat megrovásban részesíti.

vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottat is egyetemlegesen kötelezi 335.656,- (háromszázharmincötezer-hatszázötvenhat) forint büntügyi költség megfizetésére az államnak a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Egyebekben a Szegedi Törvényszék 3.Bf.1752/2019/13. számú ítéletének fellebbezés folytán felülbírált részét helybenhagyja azzal, hogy a másodfokú bíróság az ítéletét a 2021. szeptember 13. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján hozta meg és 2021. szeptember 16. napján hirdette ki.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

[1] A Szegedi Járásbíróság a 2019. május 27. napján kihirdetett 12.B.4176/2016/30. számú ítéletével vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlott bűnösségét a 2012. évi C. törvény (Btk.) 165. § (1) bekezdésébe ütköző foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében állapította meg. Ezért mindkét vádlottat 1 év 6 hónapra próbára bocsátotta. A III. és a IV. rendű vádlottat az ügy további két terheltjével egyetemlegesen kötelezte 335.656,- forint bűnügyi költség megfizetésére, míg további 315.782,- forintról úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

[3] A III. rendű vádlott védője – akit időközben a IV. rendű vádlott is meghatalmazott – a Szegedi Törvényszék előtti másodfokú eljárásban a fellebbezés irányát mindkét vádlott vonatkozásában fenntartotta, egyúttal vagylagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását is indítványozta, mert álláspontja szerint a veszélyhelyzet kialakulásával kapcsolatosan eljáró igazságügyi szakértő nem rendelkezett megfelelő szakértelemmel és kompetenciával. Az enyhítésre irányuló fellebbezést azzal egészítette ki, hogy próbára bocsátás helyett megrovás alkalmazását és azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a III. és a IV. rendű vádlottat mentesítse a bűnügyi költség megfizetése alól.

[4] A Szegedi Törvényszék a 2021. szeptember 16. napján kihirdetett 3.Bf.1752/2019/13. számú ítéletével vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottakat az ellenük foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége [Btk. 165. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette. Helyesbítette az elsőfokú eljárásban összesen felmerülő bűnügyi költség összegét, és abból 335.656,- forint bűnügyi költség megfizetésére az I. és a II. rendű terheltet kötelezte, az állam által viselendő bűnügyi költség összegét 315.777,- forintban határozta meg. Megállapította vádlott3 neve III. rendű vádlott lakcímét és vádlott4 neve IV. rendű vádlott személyi igazolványának számát.

[5] A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyészsg jelentett be fellebbezést vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlott terhére felmentésük miatt, bűnösségük foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében történő megállapítása és velük szemben próbára bocsátás alkalmazása érdekében.

[6] A Csongrád-Csanád Megyei Főügyészség 6.B.1379/2014/26. számú fellebbezésének indokolásában a vádlottakkal szemben megrovás alkalmazását és az őket terhelő bünyügyi költségre kötelezését indítványozta.

[7] A Szegedi Törvényszék 3.Bf.1752/2019/13. számú ítélete a kihirdetés napján az I. és a II. rendű terhelten szemben jogerőre emelkedett.

[8] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.282/2021/6. számú átiratában a vádlottak terhére bejelentett fellebbezést fenntartotta azzal, hogy a harmadfokú bíróság a III. és a IV. rendű vádlottat az I. és a II. rendű elítéltekkel egyetemlegesen kötelezze az eljárás során felmerült 335.656,- forint bünyügyi költség megfizetésére, egyúttal állapítsa meg, hogy a

törvényszék az ítéletét a 2021. szeptember 13. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján hozta meg és 2021. szeptember 16. napján hirdette ki.

[9] Helyesbítette a Csongrád-Csanád Megyei Főügyészség fellebbezésének azon észrevételét, mely szerint a törvényszék megállapításával szemben az elsőfokú ítélet 4. oldal utolsó előtti bekezdésének első mondata nem volt iratellenes. A törvényszék a T-01 technológiai utasítás előírásait helyesen állapította meg, ugyanakkor a megyei ügyészség fellebbezésében írtak is helytállóak, mert az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozott létesítési engedély valóban 4 méteres övezetet írt elő a földmunkák számára.

[10] Az ügyészség álláspontja szerint a járásbíróság eljárási szabálysértését a másodfokú bíróság a felvett bizonyítással (sértett1 neve és sértett neve2 tanúknak a büntetőeljárási törvénynek megfelelő tanúzási figyelmeztetést követő kihallgatásával) kiküszöbölte.

[11] Ugyanakkor a III. és a IV. rendű vádlottat nem az ügyiratok tartalmának helyesbítése vagy ténybeli következtetés útján mentette fel, hanem a bizonyítékok felülmérlegelése során mellőzte az elsőfokú ítéletnek e vádlottak bűnösségére vonatkozó ténymegállapításait. Ennek eredményeként az ügyészség az elsőfokú ítélet tényállását megalapozottnak, míg a törvényszék tényállását megalapozatlannak tartotta.

[12] Az ügyészség indítványozta a vádlottak személyi körülményeire vonatkozó tényeknek az ítélet tényállása helyett a vádlottak személyi körülményei közé utalását, a másodfokú ítélet tényállása [22]–[23] és [28]–[32] bekezdésének mellőzését, a tényállás kiegészítését, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény számának helyesbítését és az általa részletesen kifejtett indokokra figyelemmel vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottak bűnösségének a vád szerinti bűncselekményben történő megállapítását. Az ügyészség megjelölte azokat az enyhítő körülményeket is, amelyekre figyelemmel a vádlottakkal szemben elegendőnek tartotta a megrovás alkalmazását. Észrevételezte, hogy a törvényszék a Be. 561. § (3) bekezdés f) pontjában írt rendelkezés ellenére nem indokolta meg a bizonyítási indítvány elutasítását.

[13] vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottak védője a fellebbviteli főügyészség átiratára tett észrevételében elsősorban a törvényszék felmentő ítéletének helybenhagyását indítványozta. Kifejtette azonban azt is, hogy a vádlottak bűnösségének megállapítása esetén is – mivel már hosszú évek óta állnak büntetőeljárás hatálya alatt – a megrovás intézkedést is aránytalanul súlyos jogkövetkezménynek tartja. A számba vehető enyhítő körülményekre tekintettel kérte, hogy a büntetőjogi felelősségre vonás esetén is a harmadfokú bíróság mentesítse védenceit a bűnügyi költség megfizetése alól.

[14] Az ítéletábrla az ügyészség fellebbezését alaposnak találta.

[15] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 615. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén.

[16] A Be. 615. § (2) bekezdés b) pontja alapján ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette.

[17] E törvényi rendelkezések alapján megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége, az ügyészségnek az ellentétes döntést sérelmező fellebbezése a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel joghatályos.

[18] A harmadfokú bíróság a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 188. §-a és 211. § (2) és (7) bekezdése alapján a másodfokú ítélet vádlott3 neve III és vádlott4 neve IV. rendű vádlottra vonatkozó részét, valamint az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást

tanácsülésen, a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése szerint eljárva vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az első- és a másodfokú bíróság feltétlen hatályon kívül helyezési okot jelentő eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárást.

[19] Eljárási szabályt sértett azonban a törvényszék, amikor vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottak és védőik, valamint az I. rendű terhelt meghatalmazott védője által új szakértő kirendelésére irányuló indítvány elutasítását nem indokolta meg. A Be. 561. § (3) bekezdés f) pontja alapján az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza – többek között – a bizonyítási indítványok elutasításának indokolását.

[20] Ezért az ítéltábla kiegészítette a másodfokú ítélet jogi indokolását azzal, hogy új szakértő kirendelése azért volt sürgősségtelen, mert a korábban eljáró műszaki szakértő – lényegében a vádlottak észrevételeit elfogadva – az alapszakvéleményének egy részét visszavonta, az elsőfokú tárgyaláson erről részletesen nyilatkozott, majd mindezen módosítások figyelembevételével a szakértői véleményét kiegészítette. Ez utóbbival kapcsolatban aggály már nem merült fel, illetve a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás során sem merült fel olyan körülmény, amely az új szakértő kirendelését indokolta volna. Ezért helyesen döntött a törvényszék, amikor az új szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványt elutasította, az erre vonatkozó indokolás elmulasztásával nem valósított meg olyan eljárási szabálysértést, ami az ügy érdemi felülbírálatát korlátozta volna.

[21] Ugyanakkor indokoltan került sor a másodfokú eljárásban bizonyítás elrendelésére, és ennek során sértett1 neve és sértett neve2 tanúk újbóli kihallgatására, hiszen ezeket a személyeket az elsőfokú bíróság egyrészt nem figyelmeztette a relatív mentességi jogukra, másrészt sértett1 neve tanú ismételt kihallgatásakor a tanúzási figyelmeztetés nem felelt meg a törvényi szabályoknak. Az eljárási szabálysértés kiküszöbölése révén e tanúk vallomása bizonyítékként már figyelembe vehető volt.

[22] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

[23] A Be. 619. § (3) bekezdése szerint, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.

[24] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete vádlott3 neve III. rendű vádlott vonatkozásában a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján részben megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, vádlott4 neve IV. rendű vádlott vonatkozásában a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja alapján részben megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság tényállása részben ellentétes a bíróság által lefolytatott, bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. Ezt a részbeni megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja szerint eljárva, az ügyiratok tartalma alapján és ténybeli következtetés útján küszöbölte ki akként, hogy helyesbítette az elsőfokú bíróság egyes ténymegállapításait. Így azt, hogy előírás volt a T-02 technológiai utasítás betartása is, továbbá a T-01 technológiai utasítás alapján a szállító vezeték és elosztó vezeték tengelyvonalától számított két 2 méteres övezetben a 0,5 méteres mélységet meg nem haladó szilárd útburkolat bontás kivételével gépi földmunka (beleértve a fúrási tevékenységet is) nem volt végezhető, a kiáramló gáz a föld felszínéhez képest nem 2 méter, hanem 138 centiméter magasságban gyulladhatott volna be. Kiegészítette a tényállást vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlott személyi körülményeit illetően,

továbbá mellőzte az elsőfokú ítélet tényállásából vádlott4 neve IV. rendű vádlott foglalkozási szabályt megvalósító magatartására tett megállapításokat, valamint azt – mint téves ténybeli következtetést – , hogy vádlott3 neve III. rendű vádlott által megvalósított foglalkozási szabályok közvetlen veszélyeztető helyzetet hoztak létre.

[25] vádlott3 neve III. rendű vádlott esetében mindezek alapján azt állapította meg, hogy bár a III. rendű vádlott foglalkozási szabályt szegett akkor, amikor nem tájékoztatta az I. rendű vádlottat a megváltozott nyomvonalú provizor vezeték mélységéről, de a veszélyhelyzet bekövetkezésének közvetlen oka nem ez a mulasztás volt, hanem az, hogy az I. és a II. rendű terheltek nem tartották be a T-01-es utasításban foglaltakat. Ezért a III. rendű vádlott foglalkozási szabályszegése és a közvetlen veszélyhelyzet bekövetkezése között okozati összefüggés nem állapítható meg.

[26] vádlott4 neve IV. rendű vádlott esetében az igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy a IV. rendű vádlott nem szegett foglalkozási szabályt, mivel a munkaszerződése és a munkaköri leírása alapján nem volt kötelezettsége a kivitelezők felé az érvényes terveket biztosítani. Tekintettel arra, hogy a foglalkozási szabályszegés, mint tényállási elem nem valósult meg, ezért a IV. rendű vádlott terhére sem állapítható meg a bűncselekmény elkövetése. A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a foglalkozási szabályok meghatározása és a foglalkozási szabályszegések megállapítása olyan különleges szakismeretet igénylő kérdés, amelynek megállapítása szakértői kompetenciába tartozik, ezért a foglalkozási szabályszegés megállapítása során a szakértői vélemény megállapításai irányadók (másodfokú ítélet [30] és [42] bekezdése).

[27] Mindezek alapján vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlottat a Btk. 165. § (1) bekezdésbe ütköző foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségének vádja alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján – bűncselekmény hiányában – felmentette.

[28] Osztotta a harmadfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség azon észrevételét, miszerint a másodfokú bíróság tévesen rögzítette vádlott3 neve III. rendű és vádlott4 neve IV. rendű vádlott személyi körülményeiben bekövetkezett változásokat az elsőfokú ítélet tényállásának helyesbítésével. A Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja alapján ezek az adatok nem a tényállás részét képezik, ezért azokat a harmadfokú bíróság a vádlottak személyi körülményei közé utalta (másodfokú határozat [18] bekezdés).

[29] A harmadfokú bíróság a Be. 619. (3) bekezdése alapján a másodfokú ítélet tényállását a következőkkel helyesbítette, illetve egészítette ki:

[30] Mellőzte a másodfokú ítélet [22] – [23] bekezdését, egyúttal kiegészítette a [20] bekezdést a következőkkel:

[31] tanú neve kiviteli terve alapján 2013. március 25. napján kiadott szolgáltatói szakvélemény (ami egyúttal létesítési engedélynek is minősült) a gépi földmunkák tilalmát a szállító és elosztó vezeték tengelyvonalától számított 4-4 méteres övezetben határozta meg, egyúttal előírta, hogy a munkavégzés során a T-01 és T-02 technológiai utasításban foglaltak alkalmazása kötelező.

[32] A T-01 technológiai utasítás a gázelosztó vezetékek létesítésére, a T-02 technológiai utasítás a gáznyomás szabályozó állomások létesítésére, üzemeltetésére vonatkozóan tartalmazta előírásokat (nyomozati iratok II. kötet 41. és 71. oldal).

[33] A T-02 technológiai utasításnak a 2013. október 1-jén történt hatályba lépését megelőzően a 2008. október 20-án kiadott változata volt hatályban (nyomozati iratok II. kötet 41. oldal).

[34] A másodfokú ítélet [28] és [31] bekezdéséből vádlott⁴ neve IV. rendű és vádlott³ neve III. rendű vádlott részéről a foglalkozási szabályszegés tényének megállapítását – azok mellőzése helyett – az ítélet jogi indokolásába utalja.

[35] Azt, hogy a vádlott a történeti tényállásban részletezett magatartásával foglalkozási szabályt segezt, az ítélet jogi indokolásában kell megállapítani, mint ahogy azokat a foglalkozási szabályokat is az indokolásban kell feltüntetni, amelyeket a vádlotti cselekvőség megsértett. Ezért az elsőfokú ítélet 3. oldal utolsó bekezdéséből a „foglalkozási szabályt segezt akkor, amikor”, a 4. oldal negyedik bekezdéséből „A balesethez vezető okfolyamatot az is befolyásolta, miszerint” mondatrészt, az 5. oldal negyedik bekezdését, az 5. oldal utolsó bekezdéséből a „foglalkozási szabályt segezték” mondatrészt és az ezt követő mondatot az ítéltábla az indokolásba utalta, egyúttal mellőzte ugyanezen bekezdés utolsó mondatát.

[36] Kiegészítette az ítéltábla a másodfokú ítélet tényállását a következőkkel:

[37] vádlott³ neve III. rendű vádlott munkaköri leírása szerint ellátja a kirendeltség működési területén a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a gázelosztó vezetékek biztonsági szabályzata közzétételéről szóló 80/2005. (X. 11.) GKM rendelet szerinti gázüzemi tevékenység műszaki vezetői feladatokat, betartatja a munkabiztonsági szabályokat (nyomozati iratok II. kötet 13. oldal VII. pont).

[38] vádlott⁴ neve IV. rendű vádlott munkaköri leírása szerint, mint műszaki ellenőr többek között – közreműködik a gázelosztó vezetékek, nyomásszabályozó állomások létesítésének előkészítésében, ütemezi a munkaterület átadás időpontját, lefolytatását a kitűzött határidők betartása érdekében, engedélyezi a munka megkezdését az építési naplóban való bejegyzéssel, műszaki indokok alapján a vonatkozó jogszabályi előírások betartásával engedélyezi a tervtől való eltérést az építési naplóba történő bejegyzéssel, elvégzi a kivitelezésnél a folyamatközi ellenőrzést, a nyomvonal kitűzését, továbbá köteles a munkaköri leírásában foglaltakon kívül is ellátni a munkaköréhez kapcsolódó, eseti vagy rendszeres feladatokat, ha annak szükségessége felmerül, vagy erre vezetőitől utasítást kap (nyomozati iratok II. kötet 19. oldal). Mindezeket az elsőfokú ítélet tényállása csak részben tartalmazta (elsőfokú ítélet 4. oldal második bekezdés.)

[39] Kiegészítette a tényállást azzal is, hogy amennyiben a gázoszlop vége meggyullad, az visszavitte volna az égést egészen a feltépés helyéig (elsőfokú iratok 9. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal).

[40] Egyebekben a másodfokú ítélet tényállása megalapozott, az az előbbi kiegészítésekkel, helyesbítésekkel irányadó volt a harmadfokú felülbírálat során.

[41] A másodfokú bíróság által a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölésére tett, az elsőfokú ítélet történeti tényállását érintő módosítások érdemben nem változtatták meg az elsőfokú ítélet tényállását. Abban mindazon ténymegállapítások változatlanok maradtak, amelyekből továbbra is vádlott³ neve III. és vádlott⁴ neve IV. rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére vonható le következtetés.

[42] Az iratellenesnek tekintett megállapítás (T-01 és T-02 utasítás) a bűnösség megítélésére nem hatott ki, és a tényállás kiegészítéséből nyilvánvaló, hogy az iratellenesnek tartott megállapításnak is volt az iratokban ténybeli alapja (létesítési engedély).

[43] vádlott³ neve III. rendű vádlott mulasztását, vádlott⁴ neve IV. rendű vádlott munkaköri leírását, mulasztását az elsőfokú ítélet 3. oldal utolsó előtti és utolsó, valamint a 4. oldal második és harmadik bekezdése tartalmazza. Mindezeket a törvényszék a másodfokú határozatban nem mellőzte.

[44] A helytelen ténybeli következtetés pedig – a később kifejtendők szerint – a törvényszék részéről állt fenn.

[45] A fentiek alapján a harmadfokú bíróság nem állapított meg a törvényszéktől eltérő tényállást, csak azt kiegészítette (a hiányzó ténymegállapításokat pótolta) és helyesbítette (a szükségtelen megállapításokat módosította, vagy mellőzte). Mindezen korrekciók a meglévő tényállásba illeszkedtek.

[46] Tévedett a törvényszék, amikor a foglalkozási szabályok meghatározásán kívül a foglalkozási szabályszegések megállapítását is olyan különleges szakismeretet igénylő kérdésnek tekintette, amelynek megállapítása szakértői kompetenciába tartozik (másodfokú ítélet [30] és [42] bekezdése).

[47] A foglalkozási szabályok tartalmának megállapítása, vagyis az, hogy a foglalkozási szabályok milyen magatartásformákat írnak elő, különleges szakismeretet igénylő ténykérdés, ezért szakértőnek kell eldöntenie, hogy valamely szabály releváns-e a foglalkozás gyakorlása szempontjából (Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvhöz kiadó a Wolters Kluwer Hungary Kft. Budapest 2019. 353. oldal). Annak eldöntése azonban, hogy a terhelt a vonatkozó foglalkozási szabályt megsértette-e vagy sem, már jogkérdés, és mint ilyen, nem tartozik a szakértő kompetenciájába, ennek eldöntése a bíróság feladata.

[48] Sem az elsőfokú-, sem a másodfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a vádlottakra vonatkozóan megállapított foglalkozási szabályokban a cselekmény elbírálásáig történtek-e olyan lényeges módosítások, amik a cselekményük megítélése szempontjából jelentősek (1/1999 BJE).

[49] Ezt a kérdést az ítéltábla vizsgálta és megállapította, hogy mindazon jogszabályokban, amelyekben a vádlottakra vonatkozóan foglalkozási szabályokat határoztak meg, érdemi, a cselekményük elbírálása szempontjából lényeges változás nem történt.

[50] Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 40. és 43. §-a mind az elkövetéskor, mind az elbíráláskor tartalmát illetően azonosan határozza meg a kivitelező és az építető feladatait. Itt helyesbítette a harmadfokú bíróság az elsőfokú bíróság 15. oldal ötödik bekezdésében a jogszabály megjelölését, mert az helyesen az 1997. évi LXXVIII. törvény.

[51] Az építőipari kivitelezői tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Kormányrendelet 16. § (3) bekezdése az építető helyszíni képviselőjeként az építési műszaki ellenőr feladatoként írja elő az előbb hivatkozott törvény 43. § (1) bekezdés e) – h) pontjában meghatározottakat. Mindezek alapján az építető felel a jogerős és végrehajtható építésügyi hatósági engedélyben és a hozzá tartozó jóváhagyott engedélyezési záradékkal ellátott tervdokumentációkban, valamint a kivitelezési tervekben foglaltak betartásáért.

[52] A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtására vonatkozó 203/1998. (XII. 19.) Kormányrendelet 19/A. § (7) bekezdése (másodfokú határozat [50] bekezdés) 2022. február 1-jétől hatályon kívül helyezésre került ugyan, de az e naptól hatályos 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet – a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól – 37. § (3) bekezdése szerint az elosztó vezeték tengelyétől mért 2-2 méteres, a szállító vezeték, az egyéb gáz és gáztermék vezeték és célvezeték tengelyétől mért 5-5 méteres, továbbá az energiaellátó, a távfelügyeleti, a hírközlési és korrózió védelmi kábelek tengelyétől mért 1-1 méteres biztonsági övezet részben tilos földmunka végzése.

[53] A 80/2005. (X. 11.) GKM rendelet – a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzata közzétételéről – 2018. október 27. napjától hatályon kívül helyezésre került, helyette – több változtatást követően – 2022. február 1-jétől ugyanezen címmel a 18/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet van hatályban,

amelynek 6.2. pontja rendelkezik a földmunkákról. Ennek b) pontja szerint az előzetes feltárások 0,5 méter mélységet meghaladóan csak kézi földmunkával végezhetőek, a c) pont alapján a gázelosztó vezeték pontos helyzetének ismeretében kezdődhet meg a gépi földmunka.

[54] A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 2. § (3) bekezdése alapján a munkáltató felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért. A törvény 9. § (1) bekezdése alapján a törvény hatálya kiterjed minden szervezett munkavégzésre függetlenül attól, hogy az milyen szervezeti vagy tulajdoni formában történik. E rendelkezésekre figyelemmel a munkáltatónak (jelen ügyben az építetőnek, azaz az jogi személy neve részéről eljáró vádlott³ neve III. és vádlott⁴ neve IV. rendű vádlottnak, mint kirendeltségvezetőnek, felelős műszaki vezetőnek, illetve műszaki ellenőrnek) kötelezettsége volt arra vonatkozóan, hogy a szabályozástól eltérő ideiglenes gázelosztó vezeték kivitele milyen módon valósítja meg a gáznyomás és a környezeti hatások okozta veszély elkerülését célzó követelményeket. Az előbbi rendelkezésekben a cselekmény elkövetése és elbírálása között módosítás, változás nem történt.

[55] Tévedett a törvényszék, amikor vádlott³ neve III. rendű vádlott esetében az oksági összefüggést a foglalkozási szabályszegés és a közvetlen veszélyhelyzet előidézése között nem állapította meg.

[56] A fentiekben helyesbített és kiegészített tényállás alapján kétségtől megállapítható volt, hogy mind vádlott³ neve III. rendű, mind vádlott⁴ neve IV. rendű vádlott tudták, hogy a provizor gázvezeték a dokumentációban írtaktól eltérő nyomvonalon halad.

[57] vádlott³ neve III. rendű vádlott tisztában volt a provizor vezeték fektetési mélységével is, hiszen az elhelyezésének módosítását ő engedélyezte. Nem foghat helyt azon védekezése, miszerint a nyomvonal a friss földhányás miatt szemmel látható volt, a kivitelezőkkel rendszeresen együtt dolgoztak, azok nagy tapasztalattal rendelkeztek, ezért kizárólag a kivitelezőt terheli a felelősség.

[58] A másodfokú bíróság lényegében e vádlotti védekezést elfogadva állapította meg a III. rendű vádlott foglalkozást szegő magatartása és a bekövetkezett eredmény közötti okozati összefüggés hiányát.

[59] A provizor gázvezeték kialakítása azonban eltért a megszokottól. A konkrét ügyben az eddigi gyakorlattól eltérően az ideiglenes gázelosztó vezeték nem a kivitelező, hanem az építető fektette le. A korábbi hasonló munkálatok során az I. rendű terhelt által vezetett cég munkatársai építették ki a provizor vezetékét, azt a gerincvezetékre kötötték rá, oldalirányba vezették el a gerincvezetékkel azonos mélységben. Az I. rendű terhelt ezért alappal bízhatott abban, hogy a provizor vezeték is ilyen mélységben van, különös tekintettel arra, hogy az általuk korábban már feltárt gerincvezeték jelen ügyben is 2 méter mélyen volt.

[60] Az I. rendű terhelt azonban sem vádlott³ neve III. rendű, sem vádlott⁴ neve IV. rendű vádlottól nem kapott tájékoztatást a szokásostól eltérő kivitelezésről. Alappal feltehető, ha a szükséges tájékoztatást megkapja, miszerint a provizor vezeték 62 centiméter mélységben van, úgy nem ad utasítást a gépi munkavégzésre.

[61] vádlott³ neve III. rendű vádlottnak, mint műszaki vezetőnek kötelezettsége volt a biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása, így a módosított kiviteli terv átadása is a kivitelező részére, egyúttal a kivitelezőt tájékoztatnia kellett volna arról, hogy a provizor vezeték milyen mélységben fut a talajszinttől.

[62] Az a körülmény, hogy az I. rendű terhelt arra adott utasítást a II. rendű terheltnek, hogy 1 méter mélységig végezzen gépi földmunkát, már önmagában is szabálytalan volt, de ez nem mentesíti a III. rendű vádlottat, mert amennyiben a kellő tájékoztatás elhangzik a részéről, úgy ez a szabálytalanság nem következik be.

[63] Mindezek alapján az ítéltábla azt állapította meg, hogy vádlott3 neve III. rendű vádlott foglalkozási szabályszegése és a bekövetkezett eredmény, a közvetlen veszélyhelyzet között az okozati összefüggés fennállt.

[64] vádlott4 neve IV. rendű vádlott volt az építési terület műszaki ellenőre, és mint ilyen, a helyszínt az építető részéről ő adta át az I. rendű terheltnak. Bár tudomása volt a provizor vezeték eltérő nyomvonaláról, sem a terület átadásakor, sem a későbbiekben nem adott tájékoztatást erről.

[65] vádlott4 neve IV. rendű vádlott munkaköri leírásából és a már hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből következik, hogy a IV. rendű vádlott is foglalkozási szabályt szegett, amikor a munkaterület átadásakor az építető képviselőjeként a megváltozott tervdokumentációt nem adta át a kivitelező cégnek, nem hívta fel a figyelmet a szokásostól eltérő módon lefektetett provizor vezetékekre.

[66] Mindezek alapján az átadott munkaterület a biztonságos munkavégzés feltételeinek nem felelt meg.

[67] Ezért a vádlottak együttes magatartása járult hozzá a közvetlen veszélyhelyzet kialakulásához. A már kifejtettek szerint az okfolyamatot valójában a III. és a IV. rendű vádlottaknak a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásában megnyilvánuló magatartása indította el, emiatt a magatartásuk és a közvetlen veszélyhelyzet kialakulása között közvetett okozati összefüggés állapítható meg.

[68] A tényállás kiegészítésére is figyelemmel a közvetlen veszélyhelyzet a gázvezeték átvágása folytán bekövetkezett, hiszen csak a véletlennek, a szerencsének köszönhető, hogy nem lépett fel olyan inicializáló hatás, amelynek következtében a kiömlő gáz belobbant volna és az átvágás helyéig lángra lobbanva nem okozott sérülést a közelben tartózkodó sértett neve3 és a II. rendű terheltnak. Az egységes bírói gyakorlat szerint a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés esetén nem kizárt, hogy a foglalkozási szabályt megszegő terhelte egyúttal sértettje is az ügynek.

[69] Mindezekre tekintettel a harmadfokú bíróság vádlott3 neve III. rendű és vádlott neve4 IV. rendű vádlottak bűnösségét a Btk. 165. § (1) bekezdése szerinti foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében megállapította.

[70] A büntetés kiszabása körében mindkét vádlott esetében nyomatékos enyhítő körülményként értékelte az igen jelentős időmúlást, mert a bűncselekmény elkövetése óta csaknem kilenc év telt el, azt hogy a vádlottak hosszú ideje – nekik fel nem róható okból – állnak büntetőeljárás hatálya alatt (mindkét vádlottat 2016. január 7. napján hallgatták ki gyanúsítottként), büntetlen előéletüket, azt hogy a vádlottakat hanyag gondatlanság terheli, magatartásuk és a bekövetkezett eredmény között közvetett oksági kapcsolat áll fenn, vádlott3 neve III. rendű vádlott esetében azt is, hogy három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[71] Súlyosító körülményt az ítéltábla egyik vádlott esetében sem észlelt.

[72] Az enyhítő körülmények nagy számára és nyomatékára figyelemmel – és az ítélet úgynevezett belső arányosságára is tekintettel – az ítéltábla osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját, mely szerint a vádlottakkal szemben nem szükséges büntetés kiszabása. Ehelyett elegendő velük szemben intézkedésként megrovás alkalmazása. Ezért a harmadfokú bíróság mindkét vádlottat a Btk. 63. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése, valamint a Btk. 64. § (1) bekezdése alapján megrovásban részesítette.

[73] A megrovással a bíróság helytelenítését fejezi ki a jogellenes cselekmény miatt, és felszólítja az elkövetőt, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől [Btk. 64. § (2) bekezdés].

[74] A bűnösnek kimondott vádlott³ neve III. rendű és vádlott⁴ neve IV. rendű vádlott a Be. 574. § (1) és (4) bekezdése alapján – az I. és a II. rendű terheltekkel – egyetemlegesen kötelesek megfizetni az eljárás során felmerült 335.656,- forint bűnügyi költséget az államnak. Az eljárás során felmerült bűnügyi költség nem tekinthető aránytalanul nagyoknak a bűncselekmény tárgyi súlyához képest, ezért a Be. 574. § (5) bekezdése alkalmazásának nem volt helye.

[75] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla az ügyészség fellebbezését alaposnak találta, ezért a másodfokú bíróság ítéletének fellebbezés folytán felülbírált részét a Be. 624. § (1) és (2) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta annak megállapítása mellett, hogy a törvényszék az ítéletét a 2021. szeptember 13. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján hozta meg és azt 2021. szeptember 16. napján hirdette ki.

[76] Az ítélet ellen a Be. 458. § (3) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2022. április 27.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke

Dr. Cserháti Ágota sk.
előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bhar.I.117/2022/5. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 3.Bf.1752/2019/13. számú ítéletének vádlott³ neve III. rendű és vádlott⁴ neve IV. rendű vádlottra vonatkozó és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős.

Szeged, 2022. április 27.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke